

Styrelsen for Grøn
Arealomlægning og Vandmiljø

Kvælstofregulering

Principper for opgørelsen af udledningsgrænserne 2027

28. September 2026

Praktik

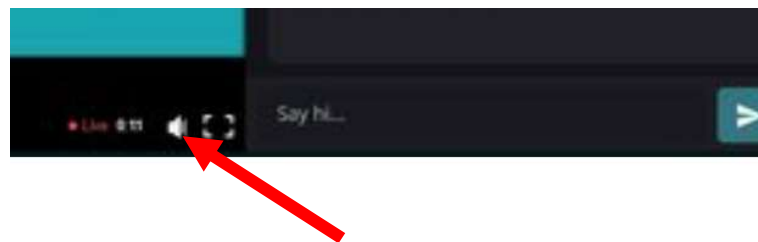
Spørgsmål til webinarret stiller du skriftligt i boksen "Stil spørgsmål".

Spørgsmål omkring teknik som lyd mv. skriver du i chatten.

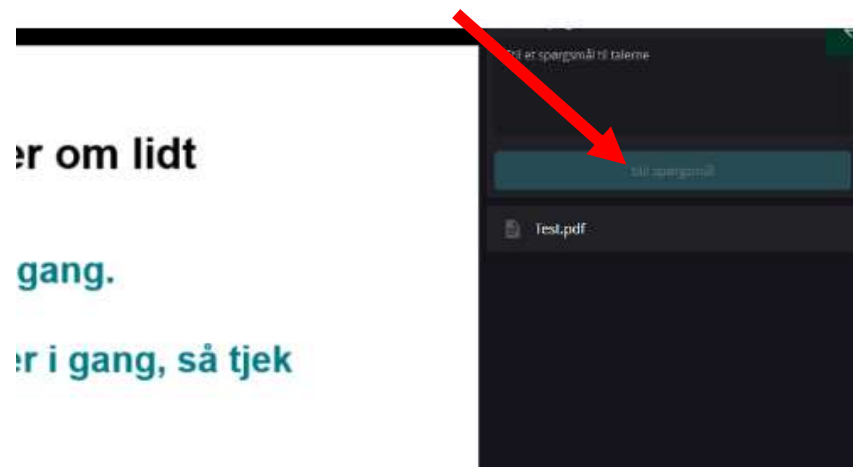
Hvis billede eller lyd driller, prøv at trykke F5 flere gange. Hvis du er med på din mobil, så opdater siden.

Vi optager webinarret og lægger det på vores hjemmeside.

Ingen lyd? Klik på dette ikon:

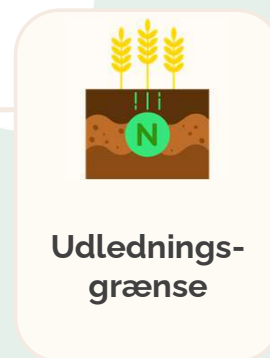
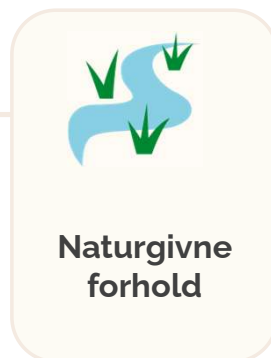
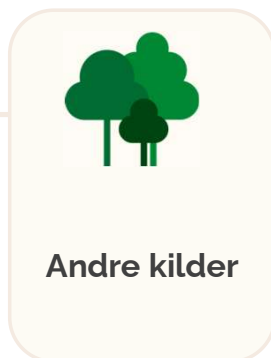

Sådan stiller du spørgsmål til oplægsholderen:

Udledningsgrænserne

Udledningsgrænserne angiver, hvor meget kvælstof de regulerede markarealer må udlede til kystvandet.

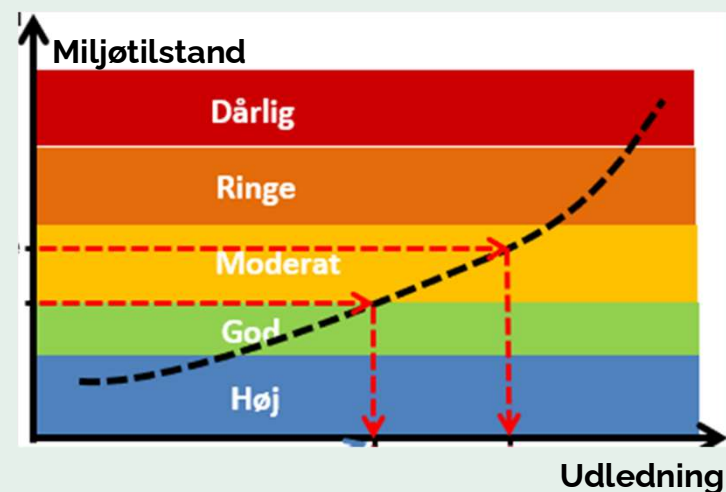

Kystvandets miljømål sætter rammen

Reguleringen starter med miljømålet for det enkelte kystvand.

- Hvert kystvand har et miljømål.
- Målet beskriver, hvor stor kvælstofbelastning vandet kan tåle for at opnå god tilstand.
- Det er udgangspunktet for udledningsgrænserne.

Først opgøres behovet i kystvandet – derefter findes grænsen på land.

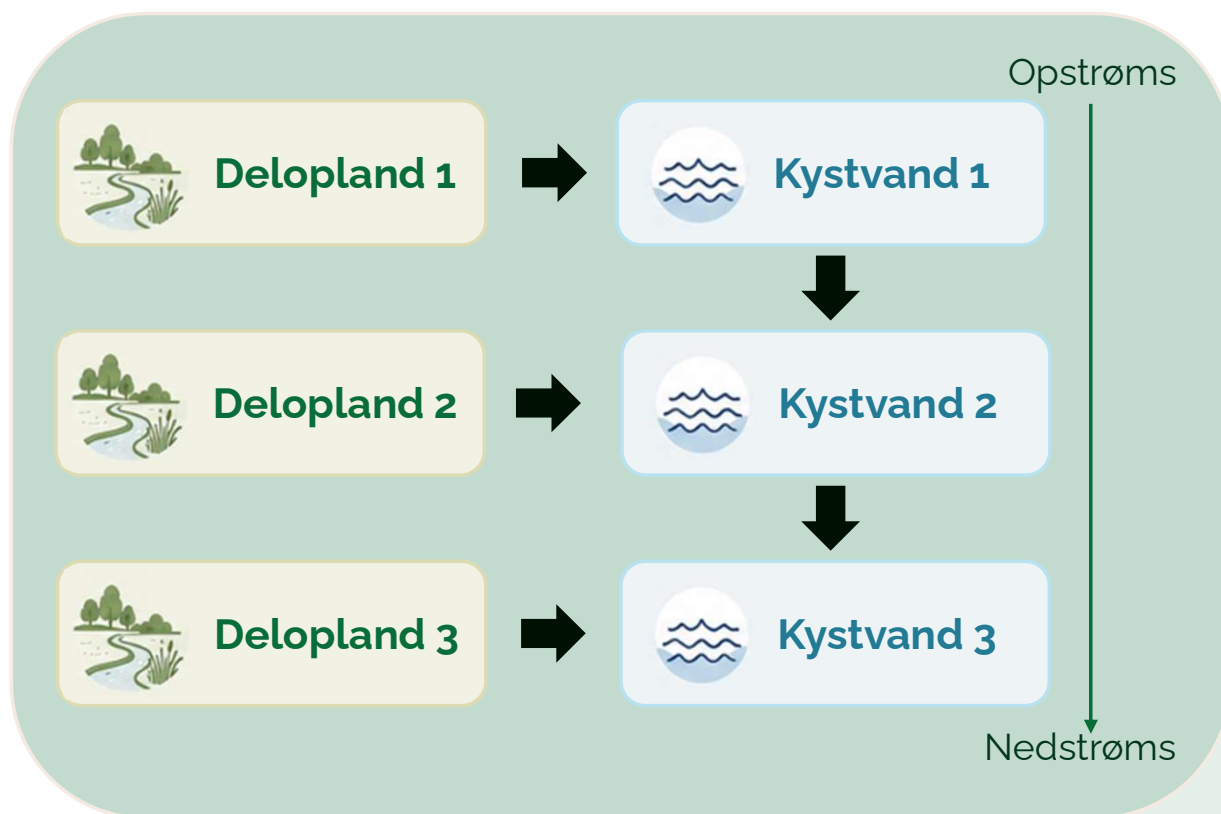
Bidrag fra andre kilder håndteres

Det sikres at udledningen fra øvrige kilder og udledningsloftet ikke overstiger målbelastningen.

Oplande hænger sammen

Et delopland kan påvirke både sit direkte kystvand og kystvande længere nedstrøms.

Kvælstof følger vandets vej gennem landskabet.

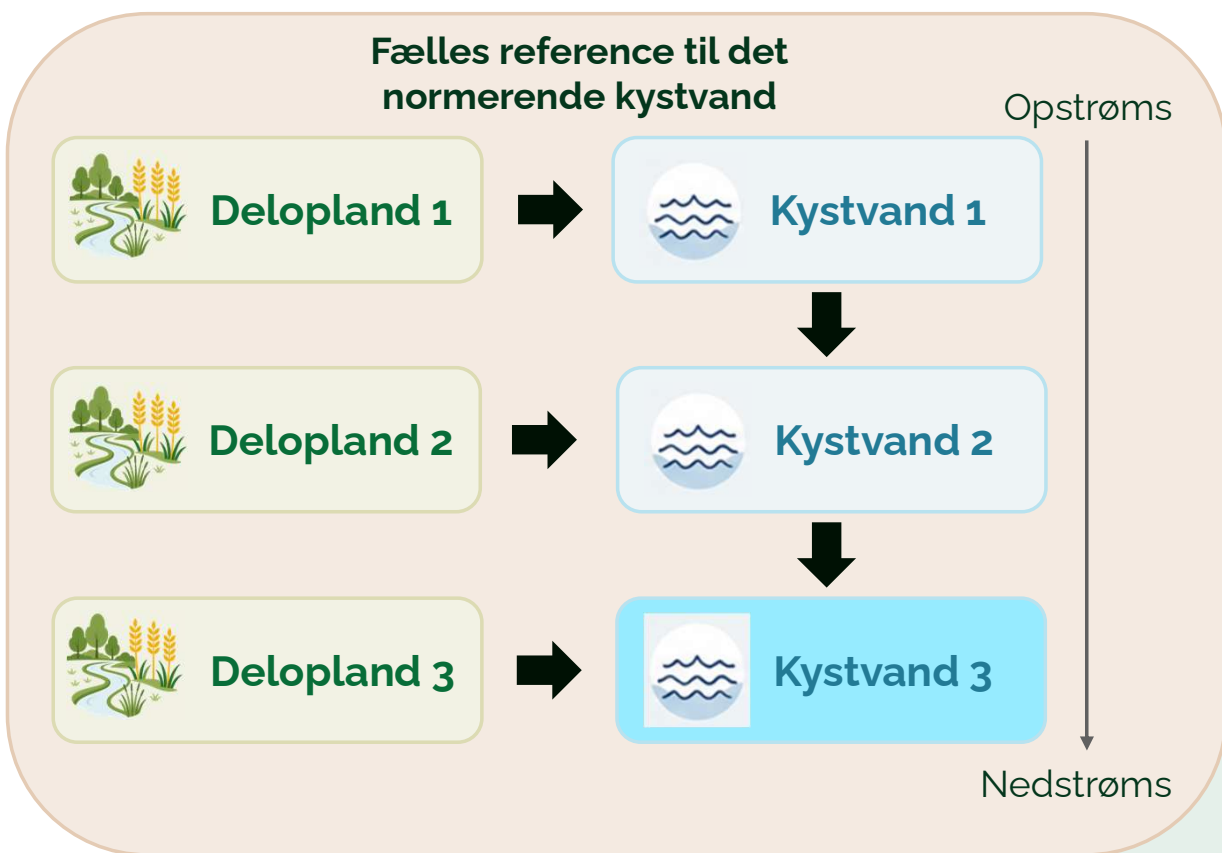
Et delopland kan derfor bidrage til belastningen i sit eget kystvand og i kystvande længere nedstrøms.

Når udledningslofterne fastlægges, vurderes deloplandene derfor i sammenhæng.

Udledningsgrænsen i et delopland kan derfor være bestemt både af målet i det kystvand, der udledes direkte til og til kystvande længere nedstrøms.

Fordeling mellem deloplandene

Kystvandet med det mest skærpede krav bliver normerende for udledningsgrænsen

Det samlede udledningsloft fordeles mellem deloplande ud fra en fælles reference.

Når flere deloplande påvirker samme nedstrøms kystvand, skal det samlede udledningsloft fordeles mellem dem.

Fordelingen sker med udgangspunkt i udvaskningen ved dyrkning af vårbyg med efterafgrøder på det kvotegivende areal.

Det giver en fælles målestok for, hvordan deloplandene bidrager til den samlede udledning.

Ikke alt kvælstof når kysten

Meget kvælstof tilbageholdes fra mark til fjord – lokale forhold betyder meget.

- Ca. 70% af det kvælstof, der forlader rodzonen omsættes inden det når kysten.
- Store lokale forskelle

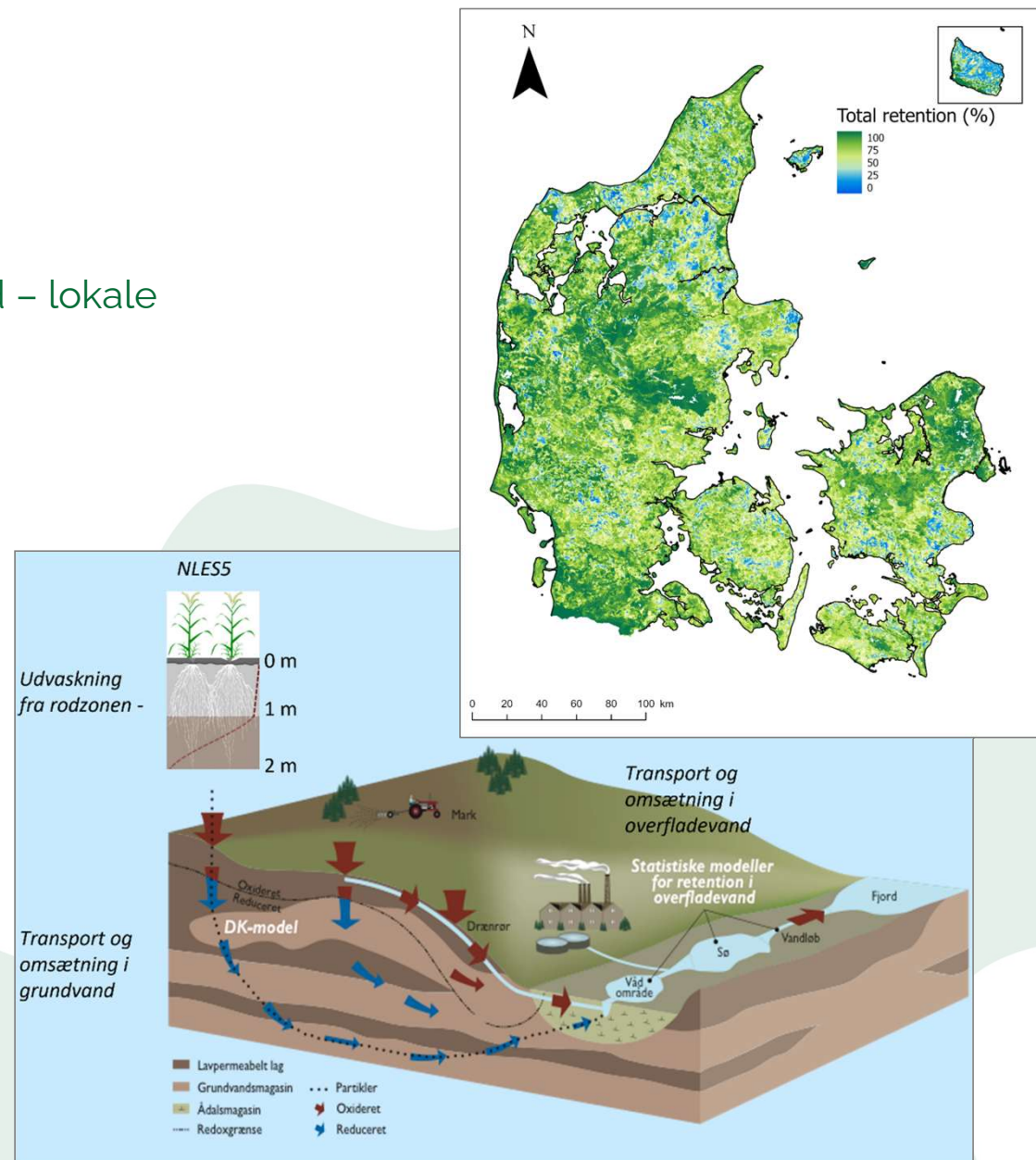
Tilbageholdelse benævnes retentionen.

GEUS og Aarhus Universitet har beskrevet størrelsen

og fordelingen af retentionen over landet.

Retentionen kan ikke måles direkte, men opgørelserne

er afstemt med målinger og observationer af afstrømning, jordbund og målinger i vandløbene.

Udledningsloftet afgrænses

Udledningsloftet fastlægger den samlede ramme for, hvor meget der må udledes fra markarealet.

Kystvandsmål

Som udgangspunkt fastsættes udledningsloftet så det understøtter kystvandsmålet.

Kystvandsmål understøttet

Braklægningspunkt

Udledningsloftet kan ikke sættes lavere end det politisk fastsatte braklægningspunkt.

Kystvandsmål ej understøttet

Nuværende udledning

Udledningsloftet tillades ikke at overstige den nuværende udledning fra kystvand deloplandet.

Kystvandsmål understøttet

Udledningsloftet afgrænses

— = Udledningsloftet

Afgrænset af kystvandsmålet

Kystvandsmål understøttet

Afgrænset af braklægningspunktet

Kystvandsmål ej understøttet

Afgrænset af den nuværende udledning

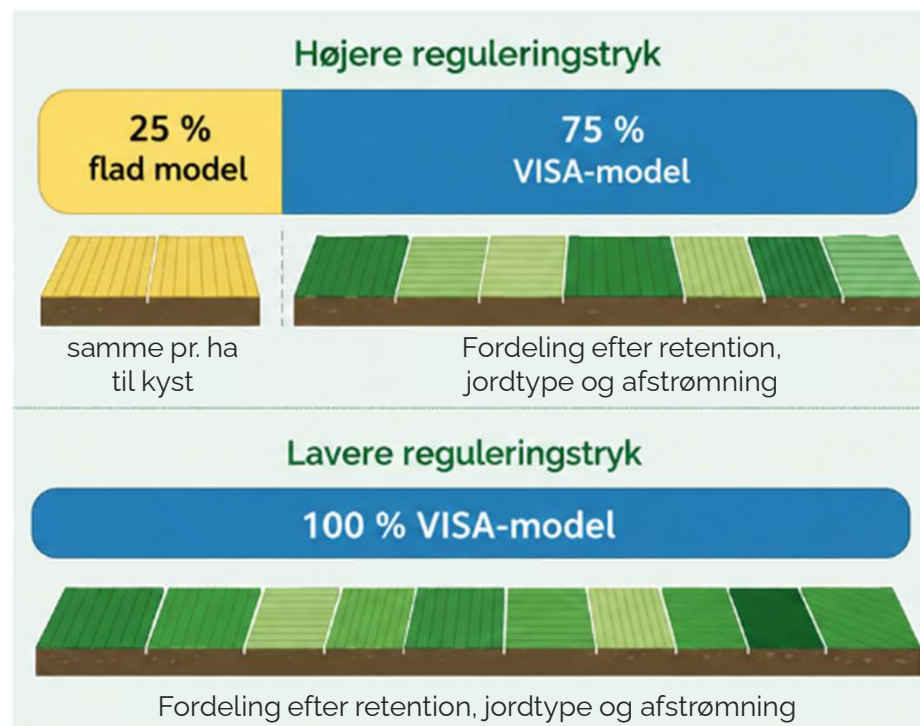

Kystvandsmål understøttet

Fra udledningsloft til udledningsgrænse

Den samlede ramme i deloplandet omsættes til en lokal grænse pr. ha

- Udledningsloftet er den samlede ramme for markarealet i deloplandet.
- Oplandets udledningsloft fordeles lokalt. Den lokale fordeling kaldes udledningsgrænserne.
- Udledningsgrænsen fordeles på det kvotegivende areal.
- Fordelingsmodellen afhænger af reguleringstrykket.

Kvotetildelingsmodel: VISA - HYBRID

Reguleringstrykket afgør, hvordan udledningsloftet fordeles på markerne

Fordelingsprincip

VISA

Reguleringstryk over 133 %
af udledningen ved braklægningspunktet

Udledningsloftet fordeles efter ren VISA

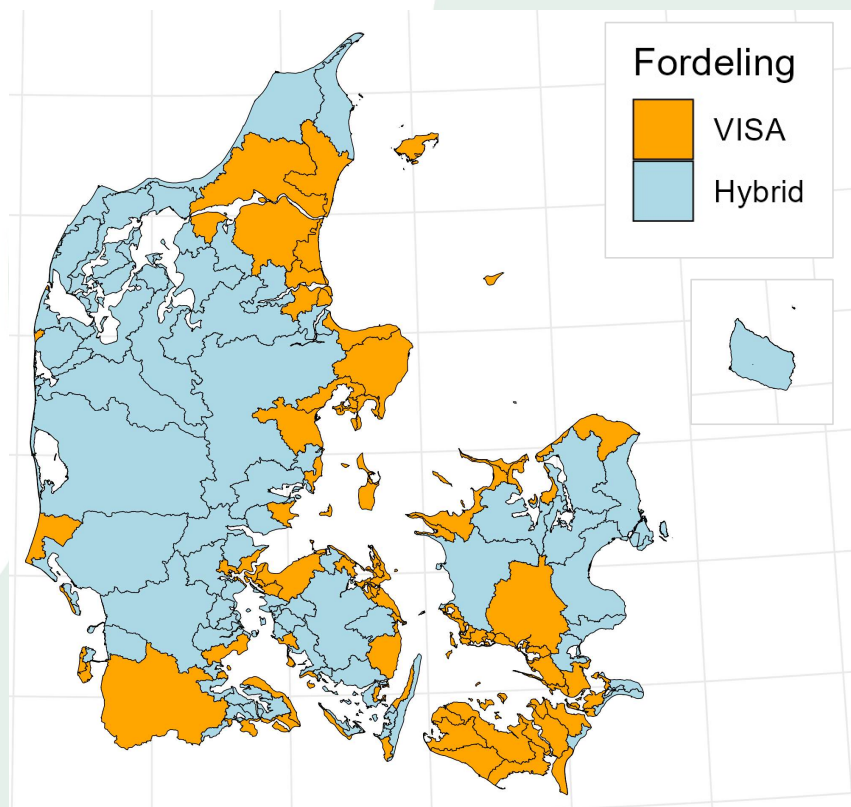
HYBRID

Reguleringstryk under 133 %
af udledningen ved braklægningspunktet

75 % VISA

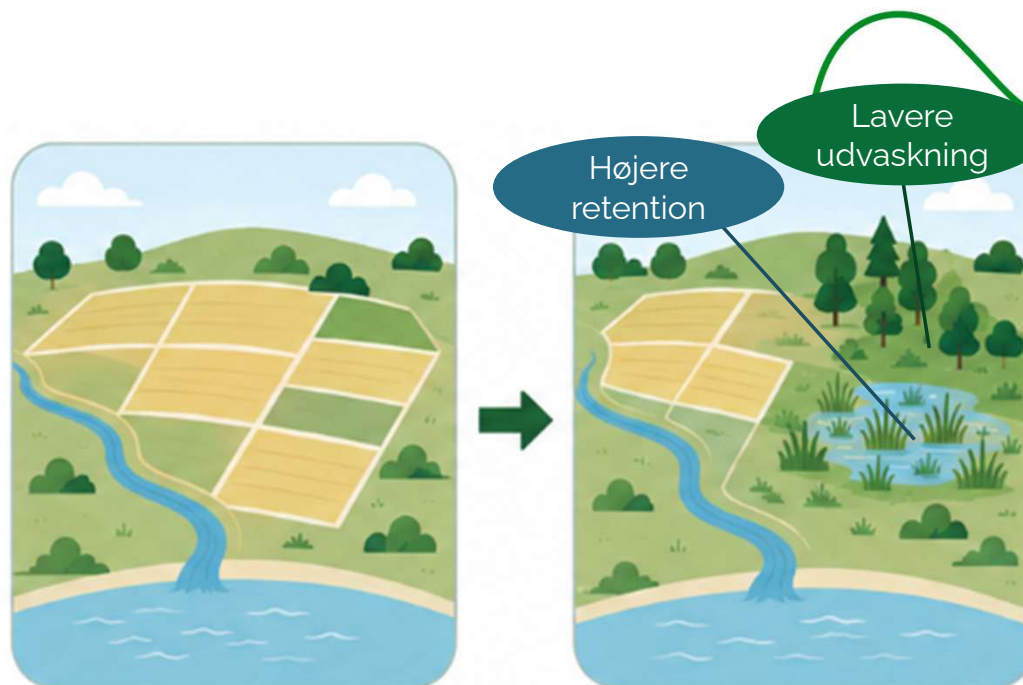
25 % Flad

Udtagningsindsats kan påvirke reguleringen

Når arealer tages ud kan udledningen fra oplandet blive lavere.

- Udtagning kan bidrage til lavere udledning fra oplandet.
- Det kan have betydning for reguleringen af det resterende markareal.
- Betydningen afhænger af indsatsens type, placering og oplandets regulering, heriblandt kvotetildelings-modellen.
- Effekten indgår i den samlede opgørelse for oplandet.

Arealopgørelsen medio 2026

Arealomlægning ved skov og ekstensivering

Arealomlægning:

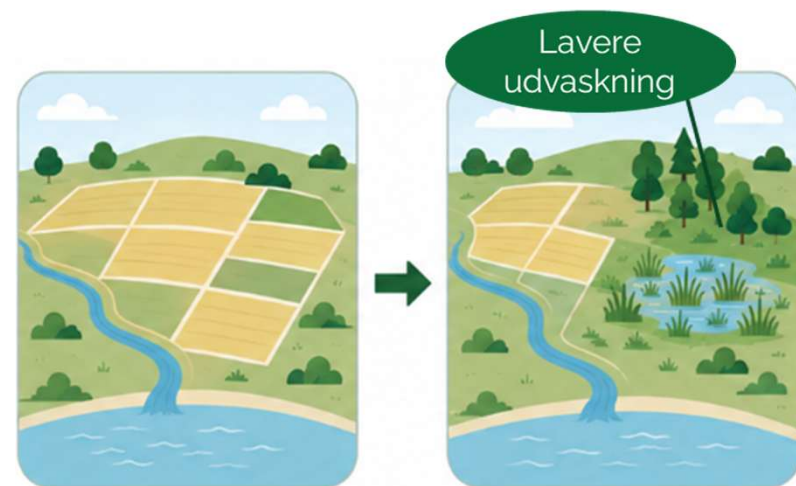
- Ca. 51.000 hektar

Heraf realiseret arealomlægning fra skov og permanent ekstensivering

- Ca. 8.500 hektar

Heraf forudsatte arealomlægning: Tilskudsordninger i 2026 for skov, permanent ekstensivering og midlertidig ekstensivering

- Ca. 42.500 hektar

Arealopgørelsen medio 2026

Retentionsforbedringer ved lavbund, vådområder og minivådområder

Retentionsforbedrende projekter i alt:

Ca. 327.000 hektar på landsplan.

Retentionsforbedrende projekter:

Ca. 80.000 hektar, der forventes færdige i 2027 eller lever op til bindende proces for medtælling

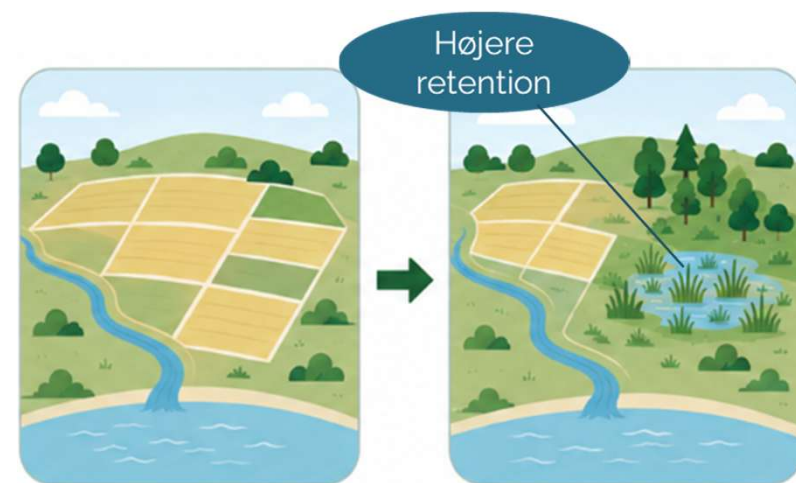
Omfatter

- Nye realiserede projekter (fra december 2025 t.o.m. 4. maj 2026)
- Prognose projekter, som forventes realiseret inden udgangen af 2027
- Arealer med mulighed for tidlig medtælling*

Suppleres med retentionsforbedrende projekter omfattede:

- ca. 5.900 ha prognoseprojekter (vådområde og lavbund)
- ca. 90 ha minivådområder
- Der arbejdes på håndtering

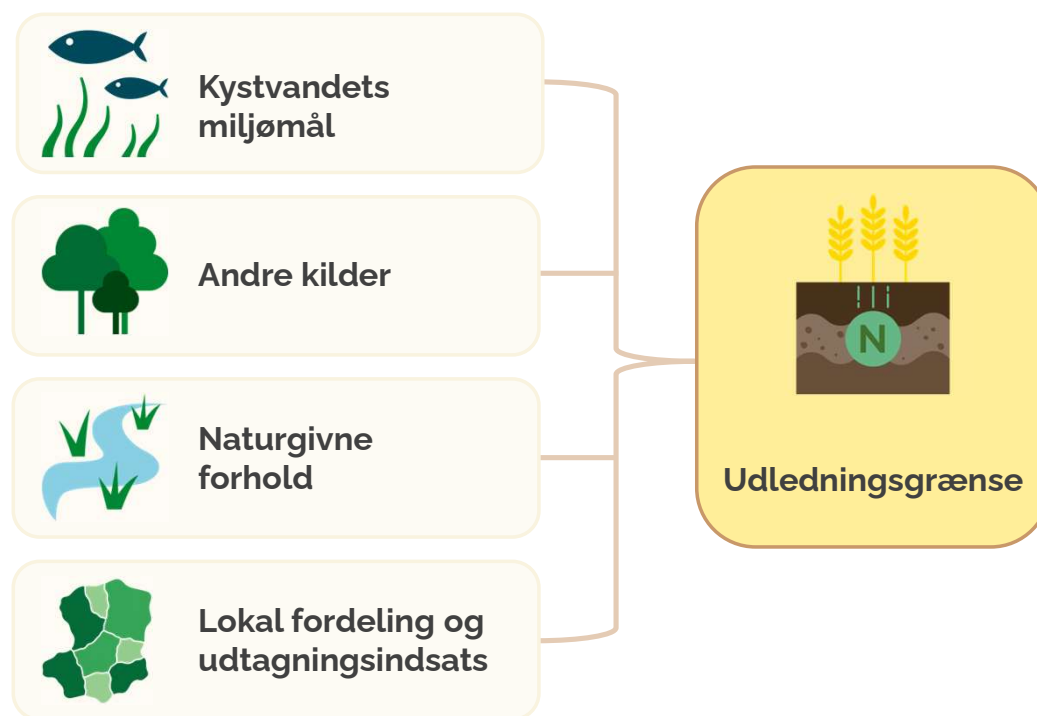
*Arealer i skitseprojekter med midlertidig ekstensivering, GLM10 eller vinterafgrøder, som har afgivet en hensigtserklæring, eller arealer med permanent ekstensivering eller §3.

Udledningsgrænsen

Udledningsgrænsen angiver samlet, hvor stor udledning, der må komme fra arealet.

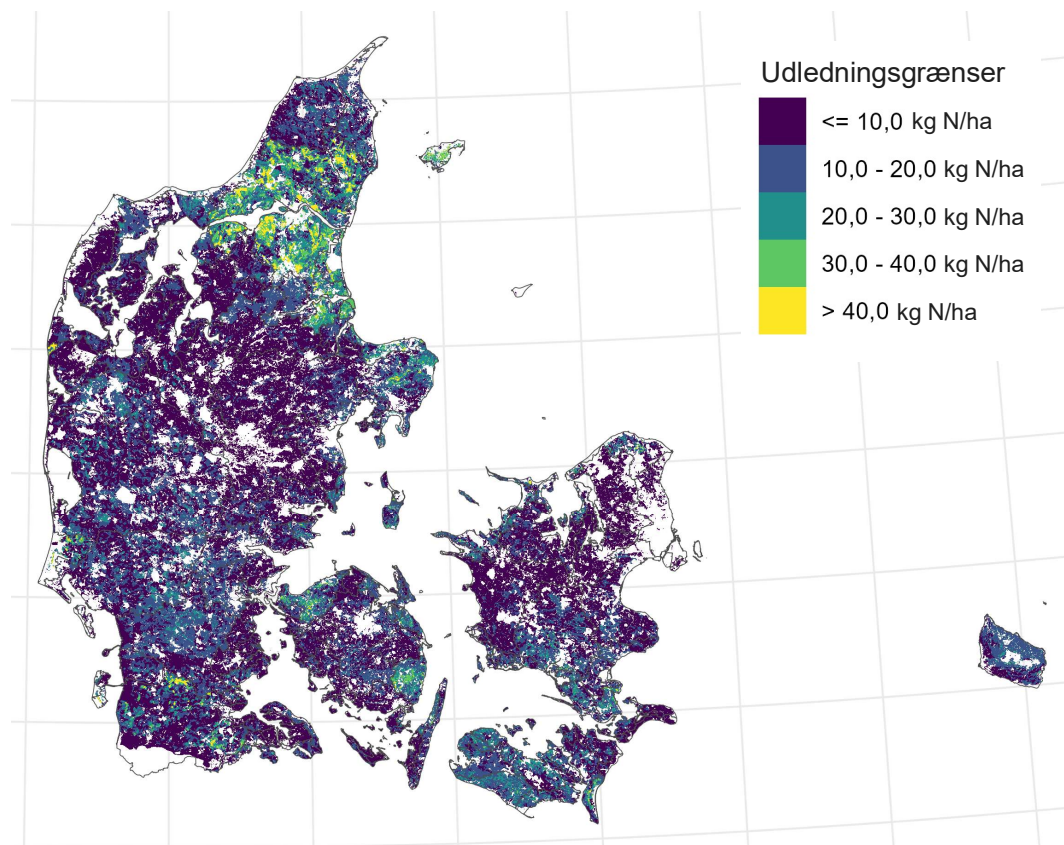
- Kystvandets miljømål sætter behovet.
- Andre kilder håndteres.
- Naturgivne forhold og oplandssammenhænge indgår.
- Udtagning og lokal fordeling påvirker reguleringstrykket.

Fra udledningsloft til udledningsgrænse

Den samlede ramme i deloplandet omsættes til en lokal grænse pr. ha

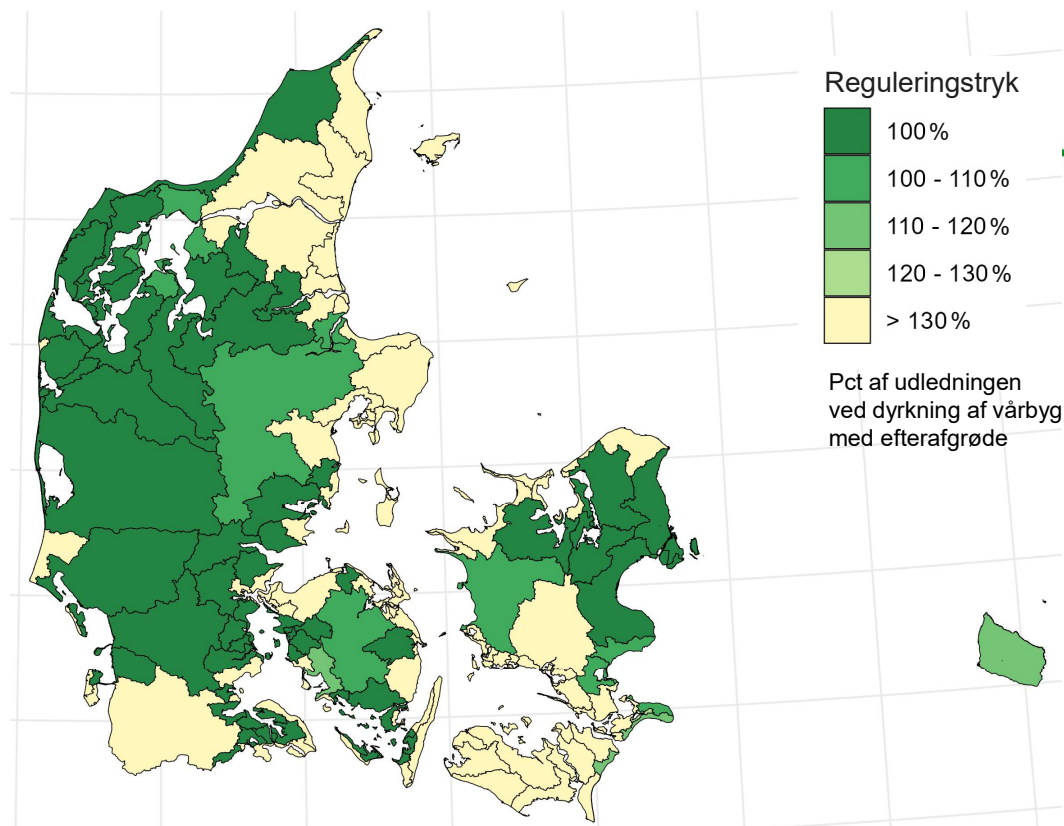
- Udledningsloftet er den samlede ramme for markarealet i deloplandet.
- Oplandets udledningsloft fordeles lokalt. Den lokale fordeling kaldes udledningsgrænserne.
- Udledningsgrænsen fordeles på det kvotegivende areal.
- Fordelingsmodellen afhænger af reguleringstrykket.

Reguleringstryk

Den samlede ramme i deloplandet omsættes til en lokal grænse pr. ha

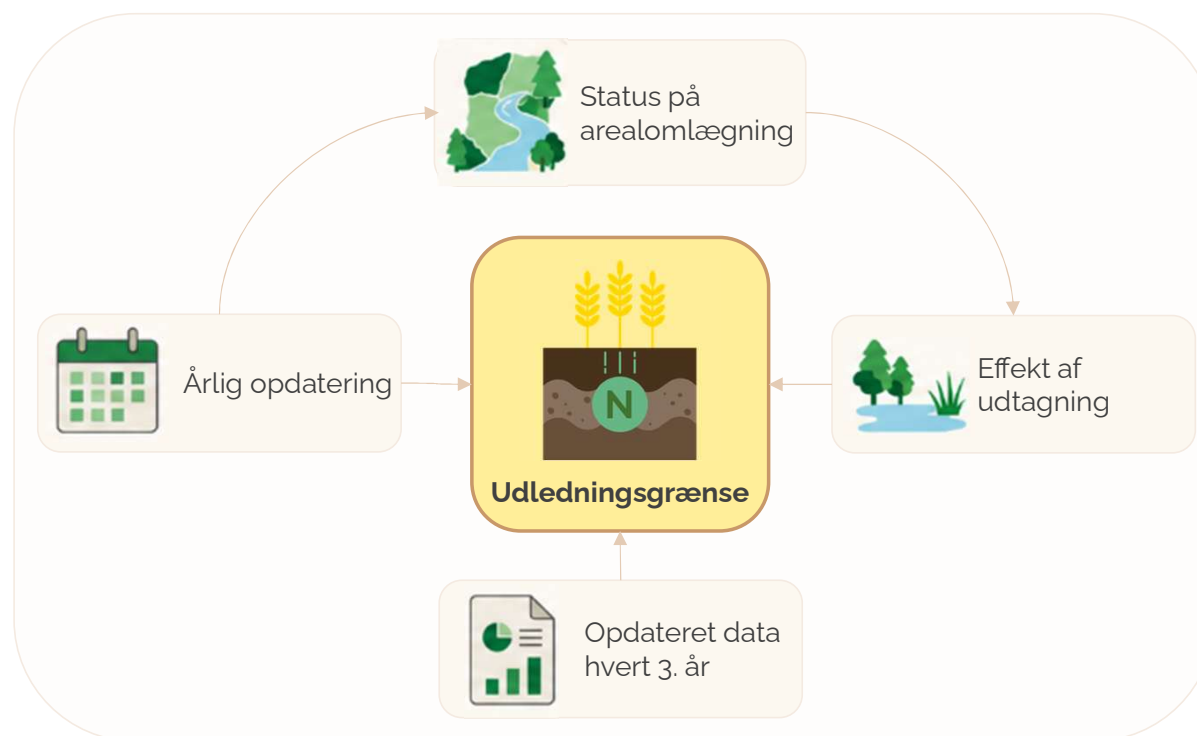
- Udledningsgrænse i pct. af vårbyg med efterafgrøde i oplandet.
- 100% svarer til vårbyg med efterafgrøde (braklægningspunktet)

Udledningsgrænserne kan ændre sig

Udledningsgrænsen opdateres på baggrund af ny viden og fremdrift i arealomlægningen.

- Der fastsættes årligt en ny udledningsgrænse.
- Fremdrift i arealomlægningen gøres op.
- Effekten af udtagning og vådlægning regnes ind.
- Opdateret data indarbejdes.

Spørgsmål?

Mere viden

På SGAV.dk finder du udledningsgrænserne og baggrund (fra 29. september)

SGAV.dk: <https://sgav.dk/groen-trepart/kvaelstofregulering-og-arealomlaegning/kvaelstofregulering/udledningsgraenser-for-kvaelstof>

I Planlægningsværktøjet kan du beregne udledningskvote (fra 29. september)

SGAV.dk: <https://selvbetjening.lbst.dk/#/homepage>

Webinar om planlægningsværktøjet den 30. september

Tilmeld dig via SGAV.dk:

<https://10d3nq.videomarketingplatform.co/kvaelstofregulering/342e8f35c6e716423c5c>

Der kommer flere webinarer om den nye regulering

Se tidligere webinarer om kvælstofregulering på sgav.dk

[Kvælstofregulering og arealomlægning den 30. januar](#)

[Udledningsbaseret markregulering den 16. juni](#)

Tak for opmærksomheden

Præsentationen er udarbejdet med støtte fra generativ AI. Det faglige indhold er kvalitetssikret.